

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

**Учреждение образования
«Международный государственный экологический
институт имени А.Д. Сахарова»
Белорусского государственного университета**

ФАКУЛЬТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ МЕДИЦИНЫ

КАФЕДРА ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ МЕДИЦИНЫ И РАДИОБИОЛОГИИ

**Анализ распространенности йододефицитных заболеваний и
методов их профилактики**

**Дипломная работа
Специальность 1-33 01 05- Медицинская экология**

Исполнитель:

студент 4 курса 62072 группы
дневной формы обучения _____ Новик Павел Сергеевич

Научный руководитель:

к.м.н., доцент _____ Петренко Сергей Владимирович

К защите допущен:

**Заведующий кафедрой
экологической медицины и
радиобиологии**
д.м.н., профессор _____

Батян Анатолий Николаевич

Минск 2020

Реферат

Дипломная работа: Анализ распространенности йододефицитных заболеваний и методов их профилактики: 48 страниц, 12 рисунков, 7 таблиц, 49 источник.

Йододефицит, эндемический зоб, дети, подростки, йододефицитные заболевания, распространенность.

Объектом исследования статистические данные по заболеваемости щитовидной железы у детей и подростков, проживающих в условиях изменения йодного обеспечения организма .

Цель работы: проанализировать степень выраженности йодного дефицита и зобной эндемии среди детского и подросткового населения Республики Беларусь и других стран мира.

Полученные результаты и их новизна. Республика Беларусь характеризуется наличием йодного дефицита легкой и средней степени тяжести. Одним из главнейших проявлений дефицита йода в окружающей среде является эндемический зоб. Республика является эндемичным регионом по данному заболеванию. Актуальность проблемы йодного дефицита возросла в последнее десятилетие в связи с аварией на Чернобыльской АЭС и несвоевременно проводимой профилактикой, в результате чего резко увеличилась заболеваемость щитовидной железы среди детей и подростков. В настоящее время известно, что распространенность эндемического зоба имеет не высокую степень корреляции с территориальной обеспеченностью йодом и обусловлена в большей мере организацией йодной профилактики. В связи с этим, начиная с 2001 г., когда распоряжением Правительства было введено активное использование йодированной соли, в стране достоверно снизились показатели заболеваемости эндемическим зобом. Однако проблема эндемического зоба все еще остается актуальной, несмотря на проводимые профилактические мероприятия по йодированию соли и продуктов питания. В республике еще не достигнуты целевые уровни (ВОЗ/ЮНИСЕФ) заболеваемости эндемическим зобом.

Степень использования. Результаты работы могут быть использованы для улучшения мероприятий по контролю за проведением йодной профилактики и снижением заболеваемости зобом у детей Беларуси.

Область применения. Профилактические мероприятия по снижению заболеваемости щитовидной железы, экология, радиобиология, образование.

Рэферат

Діпломная работа: Аналіз распаўсюджанасці йододефіцітных захворванні і метадаў іх прафілактыкі: 48 старонак, 12 малюнкаў, 7 табліц, 49 крыніца.

Дэфіцыт ёду, эндемічны зоб, дзеці, падлеткі, засмучэнні ёдсфіцыту, распаўсюджанасць.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца літаратурныя дадзеныя па захворванні дзяцей і падлеткаў, якія пражываюць ва ўмовах ёднага дэфіцыту.

Мэта працы: прааналізаваць ступень выяўленасці ёднага дэфіцыту і валлёвай эндэміі сярод дзіцячага і падлетковага насельніцтва Рэспублікі Беларусь і іншых краін свету.

Рэспубліка Беларусь харектарызуеца наяўнасцю ѹоднога дэфіцыту лёгкай і сярэдняй ступені цяжкасці. Адным з самых галоўных праяў дэфіцыту ёду ў навакольным асяроддзі з'яўляеца эндемічны валлё. Рэспубліка з'яўляеца эндэмічных рэгіёнам па дадзеным захворванні. Актуальнасць праблемы ёднага дэфіцыту ўзрасла ў апошніе дзесяцігоддзе ў сувязі з аварыяй на Чарнобыльскай АЭС і несвоечасова якая праводзіцца прафілактыкай, у выніку чаго рэзка павялічылася захворванне шчытападобнай залозы сярод дзяцей і падлеткаў. У цяперашні час вядома, што распаўсюджанасць эндэмічнага валля мае не высокую ступень карэляцыі з тэртыярыйнай забяспечанасцю ёдам і абумоўлена ў большай меры арганізацыяй ёднай прафілактыкі. У сувязі з гэтым, пачынаючы з 2001 г., калі распарааджэннем Урады было ўведзена актыўнае выкарыстанне ёдаванай солі, зніжэння захворвання эндэмічным валлём, больш выразная ў дзяцей,. Аднак праблема эндэмічнага валля застаецца актуальнай, нягледзячы на якія праводзяцца прафілактычныя мерапрыемствы па йодированию солі і прадуктаў харчавання. Ўзроўні захворвання эндэмічным валлём застаюцца ўсё яшчэ высокімі. У рэспубліцы яшчэ не дасягнуты мэтавыя ўзоры (СААЗ / ЮНІСЕФ) захворвання эндэмічным валлём.

Ступень выкарыстання. Вынікі работы могуць быць выкарыстаны для паляпшэння мерапрыемстваў па контролі за правядзеннем ёднай прафілактыкі і зніжэннем захворвання валлём ў дзяцей Беларусі.

Вобласць прымянея. Прафілактычныя мерапрыемствы па зніжэнні захворвання шчытападобнай залозы, экалогія, радыебіялогія, адукацыю.

Abstract

Graduate work: Analysis of the prevalence of iodine deficiency diseases and methods of their prevention: 48 pages, 12 figures, 7 tables, 49 sources.

Iodine deficiency, endemic goiter, children, adolescents, iodine deficiency disorders, prevalence.

The object of the study the statistic literature data analysis of the incidence of children and adolescents' thyroid diseases living in conditions of iodine supplementation changing in Belarus and over the World.

Objective: to analyze the severity of iodine deficiency and endemic goiter among children and adolescents of the Republic of Belarus and other countries of the world.

The Republic of Belarus is characterized by the presence of iodine deficiency of mild and moderate severity. One of the main manifestations of iodine deficiency in the environment is endemic goiter. Republic is an endemic region for the disease. The urgency of the problem of iodine deficiency has increased in the last decade due to the accident at the Chernobyl nuclear power plant and untimely preventive maintenance, as a result of which the incidence of thyroid gland among children and adolescents has sharply increased. Currently, it is known that the prevalence of endemic goiter is not a high degree of correlation with the territorial security of iodine and is largely due to the organization of iodine prophylaxis. In this regard, since 2001, when Belarus Government introduced the law on iodized salt regulation, there has been shown the significant decrease in the incidence of endemic goiter in children. However, the problem of endemic goiter remains relevant, despite the ongoing preventive measures for iodization of salt and food. The Belarus still don't reached the target figure of goiter incidence according the WHO/UNICEF.

Degree of use. The results of the work can be used to improve measures to control the implementation of iodine prophylaxis and reduce the incidence of goiter in children of Belarus.

Application area. Preventive measures to reduce the incidence of the thyroid gland, ecology, radiobiology, education.